

Sessietitel: 1A - #jeugdwerkwerkt
Verslagnemer: Rutger Schraeyen

VERSLAG:

Timmy werkt voor de Ambrassade: steunpunt voor het Vlaamse Jeugdwerk (beetje schakel tussen jeugdwerk en beleid). Ook Vlaamse jeugddienst en Watwat aanwezig.

Timmy heeft zelf een speelpleinverleden: hij heeft 20 jaar op het speelplein gestaan in Peer. Animator, hoofdanimator, speelpleinverantwoordelijke, bestuurslid... Een man met vele engagementen.

#mijnjeugdwerkverhaal: herinnering aan het speelplein: een mooi verhaal over hoeveel fantasie kinderen hebben en hoe verwonderd ze naar de wereld kunnen kijken. (Peuters en kabouters).

Over het congres van de Ambrassade 2 jaar geleden (#jeugdwerkwerkt) → nieuwe missie, visie en DNA van het jeugdwerk gebracht.

- Hoe gaan we de bevindingen van het congres van de Ambrassade toepassen op het speelpleinwerk?
- Waarom werkt jeugdwerk eigenlijk?
Als je dat aan jeugdwerkers gaat vragen, gaan ze allemaal andere antwoorden geven. Geprobeerd om hier toch terug een verhaal van te maken.

Heel bewust NIET gedaan: een definitie van jeugdwerk maken, want definitie sluit uit. Wel kijken of de 'jeugdwerkmethodiek' gebruikt wordt.

WEL: nieuwe taal geven aan jeugdwerk → elke jeugdwerker moet kunnen vertellen wat jeugdwerk sterk maakt.

We willen jeugdwerk ook blijven uitdagen, want we zijn er niet voor onszelf, maar wel voor de kinderen en jongeren (want steeds complexere situaties).

Ook gericht aan beleidsmakers: er moet meer jeugdwerk zijn, investeren in kinderen, jongeren en jeugdwerk is nodig.

Wat zijn de belangrijkste eigenschappen die een jeugdwerker moet hebben? Elke (ideale) jeugdwerker is/kan/doet...?

Heeft een jeugdwerker een typisch DNA? Vijf elementen uitgefilterd.

1. Kinderen en jongeren centraal stellen:
Altijd nagaan wat we voor kinderen kunnen doen, we doen het niet voor onszelf, maar vooral voor hen.
2. Kinderen en jongeren eigenaarschap geven:
Jongeren dragen de werking, mogen zelf beslissingen maken, krijgen verantwoordelijkheid... → zeer uniek in Vlaanderen, in buitenland is dit veel minder het geval. Daar kennen zo'n (jeugd)werkvorm niet.
3. Aandacht hebben voor proces en product:
We willen altijd werken aan een zo sterk mogelijk product, maar verliezen het proces niet uit het oog.
4. De kracht van de groep inzetten:
We gaan als jeugdwerkers niet snel individueel werken, maar gaan vooral de kracht van de groep gebruiken. Ergens bij horen is belangrijk.
5. Mee vormgeven aan de samenleving:
Er zijn weinig tot geen speelpleinwerkingen die nog geen zaken georganiseerd hebben voor de buurt.

Een jeugdwerker is nog zoveel meer, maar deze vijf zijn toch de belangrijkste DNA-elementen.

Open mind: sluit heel mooi aan bij dit verhaal: als je als jeugdwerker het DNA in je hebt, heb je echt een manier van leven, denken, kijken... → Je moet ruimdenkend zijn.

IEDEREEN zou wat meer van dat jeugdwerk-DNA in zijn bloed moeten hebben. We zijn trots op dat DNA en willen dit overal verspreiden, zodat iedereen meer jeugdwerker kan zijn.

Waarom doe jij dit allemaal? Wat is de missie/ kernopdracht/ bestaansreden van jeugdwerk? → iedereen mag hier even over nadenken.

Missie van het jeugdwerk omschreven met hele sector:

1. het recht om te experimenteren en te leren door vallen en opstaan. → kan zich op het speelplein vertalen als avontuurlijk spelen, experimenteel spelen...
2. Het recht om ten volle te participeren aan de samenleving: jeugdwerk geeft mogelijkheid om mee te doen aan die samenleving, geeft stem aan kinderen.
3. Het recht op vrije tijd, ontspanning en cultuur en natuurlijk spelen!
4. Het recht om te ontwikkelen en samen op te groeien:
Veel jeugdwerkers of kinderen en jongeren die actief zijn in het jeugdwerk leren superveel in het jeugdwerk, groeien echt op op het speelplein, worden gevormd tot de persoon die ze later zullen worden.

Heel belangrijk voor het jeugdwerk, hier leveren we, ook als speelpleinwerk, een belangrijke meerwaarde aan.

Missie is ook gebaseerd op het kinderrechtenverdrag, vertaling van bepaalde artikels in dat verdrag.

Jeugdwerk is ook een RECHT voor alle kinderen en jongeren: iedereen moet kunnen deelnemen aan het jeugdwerk.

Ook de meeste zaken die aangebracht worden door de deelnemers van de sessie, komen overeen met deze missie.

Opmerkingen van een deelnemer: Wel moeilijk aan speelpleinwerk: vaak wordt dit door ouders aanzien als 'opvang', terwijl de jongeren zelf wel willen experimenteren. Hier zit een beetje een spanningsveld op. → Ze vindt zelf van wel, speelpleinwerk is jeugdwerk! We zijn geen buitenschoolse kinderopvang (BKO), experiment hoog in het vaandel dragen!

- ⇒ Ook andere deelnemers hebben dit gemerkt, zeker omdat speelpleinwerking doorging op zelfde locatie als BKO.

Hoe zouden ouders speelpleinwerking omschrijven volgens jullie?

- ⇒ iets losser dan BKO, dat weten ze wel, want met animatoren en niet met gediplomeerde kinderverzorgers en dergelijke, maar wel nog steeds een opvang. → zou wel goed zijn als ze meer beseffen dat speelpleinwerk dichter aanleunt bij jeugdwerk.
- ⇒ Soms ook moeilijk, want vaak vanuit gemeente gestart als nood aan opvang. → Wél: als er ruimte is om dit toch anders te benaderen (als jeugdwerk), dan kan je meer bereiken wat betreft overeenstemming met missie. Groep als jeugdwerkgroep bereiken is belangrijk om jongeren te laten groeien.
- ⇒ Voorbeeld uit Bornem: echt vakantie op het speelplein in Bornem. Ouders weten dit, maar sommigen zien het als opvang, andere als jeugdwerk.
- ⇒ Heel vaak komen kinderen ook als nood van de ouders. Kinderen hebben een opvangplek nodig in de vakanties.

Hoe kunnen we dit opvangen? Of toch duidelijk maken?

- ⇒ ➔ Goed idee: meespeeldag!
- ⇒ Vaak zien ouders ook enkel het 'opvangaspect' van het speelplein, want bij afzetten en ophalen zijn vaak de activiteiten nog niet bezig.
- ⇒ Ouderraad om ouders te betrekken in werking en zo ook visie door te geven.
- ⇒ Visie en missie op grote banners laten zetten aan de ingang van het speelplein. Ook belangrijk: zelf nooit het woord opvang in de mond nemen.

Zelf kiezen we graag voor keuze speelpleinwerk is jeugdwerk. Belangrijk om na te denken hoe we dit ook kunnen duidelijk maken aan de ouders. Een grote uitdaging voor speelpleinwerk om dit 'probleem' te tackelen.

Samenleving en veranderingen in die samenleving zorgt voor Uitdagingen in de toekomst:

- 1 op 10 groeit op in armoede
- 1 op 10 stopt vroegtijdig met school
- 1 op 5 van de jongere is werkloos

Vijf uitdagingen geformuleerd, op een positieve manier:

1. Kracht van vrijwilligers

Haal vrijwilligers weg en het jeugdwerk valt uit elkaar, maar veel druk op het engagement, want veel verschillende engagement die ze opnemen en op zoek naar individuele interesses ook in engagement te vinden.

- a. Jeugdwerker:
eigenaarschap van vrijwilligers centraal zetten en hen de juiste omkadering bieden.
- b. Beleidsmaker:
realiseer meer waardering van vrijwilligerswerk en beperk de druk van regelgeving. Het is heel moeilijk om tegenwoordig iets georganiseerd te krijgen.

2. Kracht van experiment

Druk op vrije tijd en maatschappelijke ruimte: we moeten veel keuzes maken en die 'moeten' juist zijn. Weinig tijd waar er niets moet en alles mag. 'Vrijetijdstress'.

- a. Jeugdwerker:
Creëer een ruimte om te experimenteren en waar er op de bek gegaan kan worden, ook jijzelf.
- b. Beleidsmaker:
Vertrouw op de kwaliteit van jeugdwerk, (kijk maar naar kadervorming), we doen 'niet zomaar wat', maar zijn ons bewust van wat we doen.

3. Kracht van diversiteit

Druk op oude modellen in superdiverse samenleving.

We moeten op zoek gaan naar nog meer jeugdwerk om ook aan alle kinderen dit te kunnen aanbieden.

Jeugdwerker:

- ⇒ Zet actief in op ontmoeting en verbinding met nieuwe vormen van jeugdwerk.

Beleidsmaker:

- ⇒ Investeer méér in alle vormen van jeugdwerk

4. Kracht van kruispunten

Druk op de samenleving waarin kinderen en jongeren opgroeien.

Kinderen en jongeren zitten niet op een eiland, komen in contact met heel veel verschillende beleidsdomeinen. Aan ons om op de kruispunten van die beleidsdomeinen te gaan staan om zo onze invloed uit te oefenen.

- a. Jeugdwerker:
Ga samenwerking aan en laat fierheid van het jeugdwerker zijn doorwerken. Breng jeugdwerk-DNA binnen.
- b. Beleidsmaker:
Maak werk van een geïntegreerd beleid.

5. Kracht van de Stem van kinderen en jongeren
Druk op relatie tussen overheid, markt en burgers
Laatste jaren steeds meer besparingen en roep om resultaat. Dit druist in tegen ons DNA.

- a. Jeugdwerker:
Durf politiserende rol op te nemen, geef een stem aan de kinderen
- b. Beleidsmaker
Praat mét kinderen en jongeren, niet enkel over hen.

Nog uitdagingen die niet aan bod komen:

- Representatie en rolmodellen voor iedereen: jeugdwerkers zelf moeten een diverse groep zijn, want je wil een diverse groep bereiken (bijvoorbeeld: nu veel witte mensen aanwezig ook op dit congres, terwijl er veel meer kleuren zijn in het jeugdwerk).
- Jeugdwerk aantrekkelijk maken: proces van jeugdwerkers/vrijwilligers/... vinden is moeilijker geworden. Manier om het voor hen aantrekkelijk te maken om zich in te zetten → andere uitdagingen gebruiken om hier antwoord op te bieden → stap 1 is inderdaad ook goed uitleggen wat is speelpleinwerk juist?
- Verjonging van animatoren op het speelplein: feit dat veel mensen niet meer heel lang blijven, zorgt er voor dat er de laatste jaren veel jonge mensen op het speelplein staan en er veel minder 'oudere' jongeren op het speelplein staan. Balans is wat zoek.
- ...

Alles uit deze sessie is na te lezen in de bundel '#jeugdwerkwerkt' op de website van de Ambrassade. Ook een reflectietool over DNA en Missie van het jeugdwerk zijn terug te vinden op de site.

Dit moet iedereen weten na de sessie:

Ambrassade deed twee jaar geleden congres over #jeugdwerkwerkt. Ze dachten na over wat jeugdwerk jeugdwerk maakt en wat het zou moeten zijn. Ze stelden hiervoor een DNA van de jeugdwerker, missie van het jeugdwerk en uitdagingen voor het jeugdwerk op. Deze zijn uiteraard ook toe te passen op het speelpleinwerk. Al zien we ook extra uitdagingen.

Deze quote/uitspraak zal mij altijd bijblijven: "Wij willen zeker wel jeugdwerk zijn, maar niet altijd evident omdat ouders andere verwachtingen hebben."